

NOTAT

14. marts 2016

Notat vedrørende forslag til lov om betalingskonti L 103 – opfølgning på teknisk gennemgang den 24. februar 2016

I dette notat svares på følgende spørgsmål, der blev stillet af ordførerne ved teknisk gennemgang af L 103 forslag til lov om betalingskonto den 25. februar:

- 1) *Prisen på betalingskontoen for såkaldt "mindre attraktive forbrugere"?*
- 2) *Muligheden for at betale regninger via den basale indlånskonto?*
- 3) *Bankernes risiko ved at tilbyde betalingservice?*
- 4) *Implementering af direktivets regler om en basal betalingskonto i andre medlemslande?*

Baggrund

Sigtet med forslaget til lov om betalingskonti er at give forbrugerne flere værktøjer og rettigheder på detailbankområdet for derigennem at gøre det nemmere for forbrugerne at forholde sig aktivt til valg af pengeinstitut.

Lovforslagets regler om basal betalingskonto skal ses i sammenhæng med reglerne om basal indlånskonto. I forhold til baggrunden for reglerne kan jeg i det hele henvide til min besvarelse af spm. 1 ad L 103. Som det fremgår af besvarelsen blev der i januar 2013 opnået enighed mellem Finansrådet og den daværende erhvervs- og vækstminister om, at alle forbrugere, herunder svage forbrugere, skal have adgang til en basal indlånskonto på fair og rimelige vilkår. Som opfølgning på mødet fik den af regeringen allerede nedsatte arbejdsgruppe om betalingskontodirektiv og adgangen til en basal betalingskonto også til opgave at præcisere, hvad der skal forstås ved fair og rimelige vilkår for en basal indlånskonto. I arbejdsgruppen deltog Forbrugerrådet Tænk, Finansrådet, Nationalbanken, Nets A/S og Erhvervs- og Vækstministeriet.

Arbejdsgruppen af rapporterede i oktober 2014, og der var blandt deltagerne fra Finansrådet, Nationalbanken, Nets A/S og Erhvervs- og Vækstministeriet enighed om, at der skulle indføres to forskellige kontotyper med to forskellige formål. Derudover blev det anbefalet, at indlånskontoen (§20-kontoen) skulle udbydes gratis eller til højst 180 kr. årligt, og at den basale betalingskonto (PAD-kontoen) skulle tilbydes gebyrfrit eller til et rimeligt gebyr som fastsættes under hensynstagen til det nationale indkomstniveau, det gennemsnitlige niveau for gebyrer for betalingskonti, pengeinstitutternes omkostninger samt en rimelig fortjeneste.

Arbejdsgruppens første del af løsningsmodellen vedrørende den basale indlånskonto, blev gennemført ved L 154, der blev fremsat af den tidligere regering og vedtaget af et bredt flertal i Folketinget i april 2015. Reg-

lerne sikrer, at alle forbrugere, herunder de økonomisk svageste, har adgang til en simpel og meget billig konto. Kontoen kan bl.a. bruges til at indsætte og hæve penge, foretage betalinger med et debetkort samt som NEM-konto. Kontoen har de basale funktioner, der er nødvendige for, at forbrugerne kan fungere i samfundet, herunder adgang til at modtage løn, sociale ydelser, børnepenge m.v.

Denne konto skal bankerne tilbyde gratis eller maksimalt til 180 kr. årligt, svarende til 15 kr. om måneden. Det er vurderingen, at det maksimale gebyr er på et niveau, som ligger under pengeinstitutternes kostpris. Det er således ikke umiddelbart rentabelt for pengeinstitutterne at tilbyde kontoen til denne pris.

Den anden del af arbejdsgruppens løsningsmodel om den basale betalingskonto gennemføres med nærværende lovforslag L 103. Med lovforslaget får samtlige forbrugere et retskrav på at kunne få adgang til en basal betalingskonto, der har flere funktioner end indlånskontoen, herunder adgang til netbank og betalingsservice, og pengeinstitutterne forpligtes til at tilbyde betalingskontoen gratis eller mod betaling af et rimeligt gebyr.

Med denne tostrengede model for både indlåns- og betalingskonto sikres det, at pengeinstitutterne forpligtes til at tilbyde samtlige forbrugere begge kontotyper. Modellen giver derfor forbrugerne flere valgmuligheder. Det er naturligvis op til den enkelte forbruger at afgøre, hvilken kontotype forbrugeren ønsker. Som forbruger bliver man således ikke tvunget til at betale for en betalingskonto, hvis ikke man har behov for de ekstra funktioner tilknyttet denne.

Ad 1) Prisen på betalingskontoen for såkaldte ”mindre attraktive forbrugere”?

Jeg henviser til min besvarelse af ERU spørgsmål 3 ad L 103.

Ad 2) Muligheden for at betale regninger via den basale indlånskonto

Den basale indlånskonto indeholder basale funktioner som at hæve og indsætte penge, fungere som NEM-konto og mulighed for at have et debetkort med saldokontrol. Med kontoen er samtlige forbrugere, herunder også de økonomisk svageste forbrugere, sikret adgang til en simpel og billig konto.

For de borgere, som alene ønsker en basal indlånskonto, vil der fortsat være mulighed for at betale regninger f.eks. på et posthus eller gennem pengeinstitutterne, hvor regningerne lægges i en kuvert og afleveres i pengeinstituttet til betaling.

Ad 3) Bankernes risiko ved at tilbyde betalingsservice

Betaling af regninger gennem betalingsservice sker i dag uden forudgående saldokontrol. Hvis en betaling medfører, at kontoen overtrækkes, kan den kun tilbageføres, hvis betalingen er på mindst 1.000 kr. Det vil sige,

at pengeinstituttet hæfter for transaktioner under 1.000 kr. og vil lide tab, hvis beløbet ikke kan inddrives hos forbrugeren. Det tab vil være en omkostning for bankerne, der vil kunne inddrages i vurderingen af, om gebyret for en basal betalingskonto er rimeligt.

Denne tilbageførelsesgrænse på 1000 kr. følger ikke af lovgivningen, men er et vilkår, der indgår i aftalen med Nets, der udbyder produktet til erhvervsdrivende. Det er vigtigt at være opmærksom på, at såfremt grænsen på de 1000 kr. sættes ned til 0 kr. vil risikoen for tab og øgede omkostninger, som følge af manglende dækning på kundernes konto, overføres til de erhvervsdrivende, f.eks. detailhandelen, der anvender Nets.

Udover risikoen for tab i forbindelse med betalingsservice, vil et pengeinstitut også kunne have andre risici ved en basal betalingskonto, f.eks. risikoen for erstatning af kundens tab som følge af uberettiget brug af kundens betalingskort eller erstatning til tab i forbindelse med indbrud i netbanken.

Ad 4) Implementering af direktivets regler om en basal betalingskonto i andre medlemslande?

Sverige, Tyskland og Holland har tilkendegivet, at der i forbindelse med implementeringen af direktivet ikke vil blive sat et loft over gebyret for en basal betalingskonto. UK, der længe har haft en brancheaftale på området som indebærer at kontoen udbydes gratis, vil opretholde denne brancheaftale.